

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 23 april 2020

Zaaknummer : 566287
Afdeling : Voorbereiding Openbare Ruimte
Portefeuillehouder : A.P. van der Have
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Invoering 'ja-ja-sticker'

SAMENVATTING

De motie ja-ja-sticker, zoals aangenomen door de Gemeenteraad op 14 september 2018, verzoekt het College 'onderzoek te doen naar de wijze waarop het systeem met een ja-ja sticker het beste ingevoerd kan worden in Heemstede en op welke wijze het beste draagvlak gecreëerd kan worden zodat het systeem positief ontvangen kan worden'. In kaart is gebracht welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd en welk budget beschikbaar moet worden gesteld om de motie tot uitvoering te brengen.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

In het kader van het programma 'Nederland Circulair in 2050' is in het Publiek Kader Huishoudelijk afval 2025 vastgelegd dat het wensbeeld is dat restafval in 2025 is afgenomen tot maximaal 30 kg per persoon / per jaar.

Gemeentelijk afvalbeleid

In de Nota duurzaamheid 2016-2020 is de doelstelling opgenomen dat de hoeveelheid restafval in 2020 is gehalveerd tot ongeveer 100 kg per inwoner. In het Heemsteedse restafval ligt het aandeel papier rond de 9%. Dit percentage is t.o.v. van gemiddelden gemiddeld tot veel. Het voorkomen van afval (waaronder papier) draagt bij aan het verwezenlijken van de gestelde doelen.

Handhaving

Invoering van de ja-ja sticker vereist aanpassing van de afvalstoffenverordening en bij de gemeente moet handhavingcapaciteit voor het afhandelen van meldingen worden gerealiseerd om bij overtredingen op te kunnen treden.

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen in te stemmen met invoering van de ja-ja sticker, ten behoeve van de uitvoering hiervan een budget beschikbaar te stellen van € 20.000 en dit te verwerken in de voorjaarsnota 2020 zodat een integrale afweging gemaakt kan worden.
2. Dit besluit voor te leggen aan de Commissie Ruimte om haar advies te geven aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

1. In te stemmen met invoering van de ja-ja sticker, ten behoeve van de uitvoering hiervan een budget beschikbaar te stellen van € 20.000 en dit te verwerken in de voorjaarsnota 2020 zodat een integrale afweging gemaakt kan worden.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 23 april 2020

AANLEIDING

In Nederland ontvangen inwoners gemiddeld 32 kilo ongeadresseerd drukwerk op de deurmat. De motie Ja Ja-sticker verzoekt het College onderzoek te doen naar de wijze waarop het systeem met een Ja - Ja sticker het beste ingevoerd kan worden in Heemstede, zoals dat eerder in onder andere Amsterdam is gedaan en op welke wijze het beste draagvlak gecreëerd kan worden zodat het systeem positief ontvangen kan worden.

Het huidige nee-ja systeem geeft inwoners de mogelijkheid een uniforme nee-ja sticker op hun brievenbus te plakken waardoor men geen reclaimedrukwerk ontvangt. Deze sticker is onder andere verkrijgbaar bij de balie in het raadhuis van Heemstede. Het systeem is tot stand gekomen vanuit de VNG en de reclamefolderbranche samen. Regulering is geregeld via de Stichting Reclame Code. Daarnaast bestaat de nee-nee sticker voor inwoners die ook geen huis-aan-huis bladen wensen te ontvangen.

Met de ja-ja sticker kunnen inwoners op hun brievenbus aangeven wel reclaimedrukwerk te willen ontvangen. Inwoners zonder sticker ontvangen geen reclamefolders*. Huishoudens met een nee-ja of nee-nee sticker ontvangen ook geen reclamefolders.

*In de meeste gemeenten (waaronder Haarlem en Amsterdam) vallen de huis-aan-huisbladen niet onder de ja-ja sticker en blijven deze bezorgd worden.

Invoering in Amsterdam en Haarlem

De folderbranche heeft de rechtszaak (22-11-2017) om de invoering van de Ja - Ja sticker in Amsterdam tegen te houden verloren en is 13-03-2018 in hoger beroep gegaan. De uitspraak is meerdere malen uitgesteld. Op 24 september 2019 is er een definitieve uitspraak gedaan. De rechtbank heeft in een hoger beroep, aangespannen door de folderbranche, bepaald dat de gemeente Amsterdam dit systeem mag hanteren. Dat betekent dus: geen sticker op de brievenbus, dan ook geen ongeadresseerd reclaimedrukwerk meer. Zijn oordeel opent de mogelijkheden voor andere gemeentes ook een dergelijke sticker in te voeren. De gemeente Haarlem heeft daarop per 1 januari 2020 de ja-ja sticker ingevoerd.

Invoering in Utrecht uitgesteld

In o.a. Utrecht is de invoering van de ja-ja sticker uitgesteld vanwege een inbreuk op de persvrijheid. Dit is in Heemstede niet van toepassing aangezien de lokale huis-aan-huis bladen uitgezonderd zijn van de beperking van de ja-ja sticker.

Handhaving

Regulering is niet geregeld en moeten gemeenten zelf instellen. In Haarlem is voor klachten over het negeren van de ja-ja sticker een speciaal digitaal meldpunt geopend waarop inwoners melding kunnen maken van onjuist bezorgde reclamefolders. Handhaving van het verbod start in Haarlem op 1 april 2020.

Opzet invoering ja-ja sticker in Heemstede

De invoering van de ja-ja sticker wordt vastgesteld in gemeentelijk beleid. Dit loopt via de afvalstoffenverordening. In samenwerking met Meerlanden is er een overzicht gemaakt van de kosten en de uit te voeren werkzaamheden om de invoering mogelijk te maken:

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 23 april 2020

Opzet voor Heemstede:

1. afvalstoffenverordening updaten naar model VNG, wijzigen (tekst maken, artikelwijziging, artikelverwijzing controleren, etc);
2. afstemming met de afdeling Juridische Zaken & Handhaving
3. opstellen Bestuurlijk Behandel Voorstel (BBV) voor instemmen met en vaststellen van de wijziging van de Afvalstoffenverordening inclusief een FAQ ter verduidelijking
4. verzorgen van een presentatie voor de commissie Samenleving
5. publiekscommunicatie verzorgen (persbericht, interview wethouder, achtergrond artikel, tekst voor website, advertentie voor social media)
6. uitleg over het doel van de ja-ja sticker en de twee soorten stickers, hoe folders digitaal gelezen kunnen worden en hoe je pakketten op maat kunt aanvragen;
7. inzetten op samenwerking communicatie de gemeente en Meerlanden (samenstellen en produceren communicatiemiddelen)
8. aanschaf ja-ja stickers (5000 stuks), deze neerleggen op centrale punten in de gemeente, nadenken over verdere verspreiding van de stickers.

MOTIVERING

1.1 Uitbreiding van het bestaande systeem met de ja-ja sticker bespaart papier

Het bestaande systeem van nee-ja en nee-nee stickers wordt uitgebreid met de ja-ja sticker. Deze stickers zijn na invoering gratis verkrijgbaar op het raadhuis van Heemstede. Het aantal kilo's reclamefolders wordt hiermee verminderd. We geven hiermee uitvoering aan de Motie ja-ja sticker van 14 september 2018.

1.2 Gemeentelijke communicatie via Huis aan Huis bladen blijft toegankelijk

In de Heemsteder wordt wekelijks de gemeentelijke informatie gepubliceerd. Bij de invoering van de ja-ja sticker zal het huis-aan-huis blad uitgezonderd worden. Hiermee blijft deze informatievoorziening in stand voor de inwoners van Heemstede.

2.1 Invoering van de ja-ja sticker is een omvangrijk (en kostbaar) proces

Het invoeren van de ja-ja sticker heeft heel wat voeten in de aarde. Om dit zorgvuldig uit te laten voeren zal een deel van de werkzaamheden worden uitbesteed. Hier is het beschikbaar stellen van een bedrag van € 20.000,- voor noodzakelijk.

FINANCIËN

Momenteel worden de nee/ja en nee/nee stickers bekostigd door de brancheverenigingen. De ja-ja sticker valt hier niet onder en zal per gemeente individueel moeten worden bekostigd. De kosten voor invoering zijn opgebouwd uit onderstaande posten:

Beleid vaststellen en invoering:	€ 3.150,-
Update afvalstoffenverordening:	€ 2.100,-
Aanschaf stickers:	€ 9.000,-
Begeleiding gemeente en communicatie:	€ 5.750,-
Totaal:	€ 20.000,-

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 23 april 2020

Voor deze kosten is geen dekking aanwezig. Omdat de regelgeving onduidelijk bleef, is hiermee geen rekening gehouden in de opbouw van de afvalstoffenheffing 2020. De kosten zullen nu worden verwerkt in het saldo van de voorjaarsnota 2020.

PLANNING/UITVOERING

Met een snelle uitrol wordt gewerkt aan invoering van de ja-ja sticker per 1 januari 2021.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Binnen de werkzaamheden zal uitgebreid aandacht worden besteed aan communicatie richting inwoners en ondernemers over de gevolgen van invoering van de ja-ja stickers.

DUURZAAMHEID

De gemeente Heemstede werkt aan een duurzaam afvalbeleid waarbij ook aandacht is voor het voorkomen van afval.

BIJLAGEN

1. Motie ja-ja sticker